

Examenul național de bacalaureat 2025

Proba E. a)

Limba și literatura română

Varianta 6

Filiera teoretică – Profilul umanist; Filiera vocațională – Profilul pedagogic

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I

(50 de puncte)

Citește următorul fragment:

Fără Ion Pillat n-ar fi întreagă galeria scriitorilor care au trăit și s-au manifestat în spațiul dintre cele două războaie mondiale. Puțin cunoscut și apreciat de confracți, pentru lipsa lui din mijlocul lor, el a trăit totuși intens și a cunoscut o parte din glorie în viață.

Pillat a fost un poet de interior. Departe totdeauna de zgomotul orașelor, a preferat biblioteca, studiul, singurătatea, liniștea, casa, oricărui altor risipiri. A scris mult, a tradus și a umblat. Este, poate, unul dintre singurii scriitori din vremea lui care a călcat cel mai mult țara pas cu pas, a căutat să-i descifreze frumusețile și a iubit-o pentru că a cunoscut-o. I-a colindat mănăstirile, i-a știut monumentele și, mai ales, s-a îmbătat până la extaz de măreția munților și de neliniștea permanentă a mării.

Pe Ion Pillat nu cred că ar putea spune cineva că l-a cunoscut total, și aceasta nu pentru că era un om complicat. Dimpotrivă, amabil, simplu în expunere, scăpa totuși printre degete celui care ar fi vrut să-l cunoască mai de aproape. Era un poet dublat de un cunoscător adânc al sufletului omenesc.

În tinerețea mea, cum am mai mărturisit și cu alte ocazii, m-a interesat să cunosc, să aud, să-mi însemn și, pentru că nu voiam să rămân numai la cei care frecventau cafeneaua literară, am căutat împrejurări favorabile și pentru cunoașterea acelora pe care nu-i puteam întâlni decât în drum. [...]

Găsisem la anticariat o plachetă din poezia lui Francis Jammes, în traducerea lui și a lui N. I. Herescu. Am cumpărat-o și am alergat din nou la Constantin Stelian, rugându-l să-mi înlesnească un autograf, dar cum acesta era tocmai în perioada unor examene, a trebuit să-mi amân bucuria.

Prilejul s-a ivit tocmai la Ziua Cărții, în anul 1938. Era într-o convorbire cu Horia Furtună și Ion Minulescu. Vorbeau despre traduceri și Ion Pillat tocmai voia să demonstreze că traducerile sunt o necesitate și că apariția lor masivă dovedește lipsa literaturii autohtone de calitate, de unde și dezinteresul cititorului român față de lucrările scriitorilor români.

— Este adevărat, susținea el, că traducerea umple un gol, dar ea trebuie să completeze, nu să înlocuiască.

M-a întrebat de ce vreau autograful. Răspunsul că aveam o bibliotecă frumoasă și că voiam s-o fac mai frumoasă se părea că l-a încântat. După ce mi-a scris câteva rânduri pe prima pagină a cărții, a scos din buzunar placheta *Satul meu*, apărută în colecția „Cartea vremii”, în anul 1923, și-a semnat pe ea numele, a pus data și mi-a întins-o.

— Tot pentru biblioteca dumitale!

M-am dus repede, am cumpărat *Scrisori către Plante*, carte care îmi apăruse cu un an mai înainte [...], am scris pe ea câteva rânduri și m-am grăbit să i-o dau.

L-am mai întâlnit după aceea de multe ori la *Gândirea*.

Acum, de câte ori îl salutăm, îmi zâmbea, iar când se iveau prilejul, îmi întindea mâna ca unui vechi cunoscut.

Virgil Carianopol, *Ion Pillat*, în volumul *Scriitori care au devenit amintiri*

A. Scrie pe foaia de examen, în enunțuri, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat.

1. Indică sensul din text al cuvântului *glorie* și al secvenței *din nou*. **6 puncte**
2. Menționează numele celor doi traducători ai poeziilor lui Francis Jammes, utilizând informațiile din textul dat. **6 puncte**
3. Precizează o pasiune a scriitorului Ion Pillat, justificându-ți răspunsul cu o secvență semnificativă din textul dat. **6 puncte**
4. Explică motivul pentru care Virgil Carianopol cumpără volumul *Scrisori către Plante*. **6 puncte**
5. Prezintă, în 30-50 de cuvinte, opinia lui Ion Pillat despre traduceri, așa cum reiese din textul dat. **6 puncte**

B. Redactează un text de minimum 150 de cuvinte, în care să argumentezi dacă relațiile interumane sunt influențate sau nu de existența unor preocupări comune, raportându-te atât la informațiile din fragmentul extras din volumul *Scriitori care au devenit amintiri* de Virgil Cărianopol, cât și la experiența personală sau culturală. **20 de puncte**

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:

- formularea unei opinii față de problematica pusă în discuție, enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate opiniei și formularea unei concluzii pertinente; 14 puncte
- utilizarea corectă a conectorilor în argumentare, respectarea normelor limbii literare (norme de exprimare, de ortografie și de punctuație), așezarea în pagină, lizibilitatea, respectarea precizării privind numărul minim de cuvinte. 6 puncte

În vederea acordării punctajului, textul trebuie să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al II-lea

(10 puncte)

Prezintă, în minimum 50 de cuvinte, rolul notațiilor autorului în fragmentul de mai jos.

ACTUL II

După o lună de la acțiunea primului act. E tot o duminică, spre dimineață, și pe fereastră se vede, în decorul cunoscut, toamna de octombrie. Interiorul casei lui Manole e mult schimbat. [...] Încăperea, ca aspect general, are acum un aer de sărăcie, de pustiu, în bună concordanță cu perspectiva de dincolo de fereastră. Pomii îngălbeniți, goi și Dunărea ternă, cenușie ca portul, în ceața care s-a ridicat din ape și, în burnița egală, rece și monotonă, care se presupune că se cerne peste larg. La ridicarea cortinei, Manole se plimbă prin încăperea, cu mâinile la spate, adâncit în importanța lucrului pe care îl face. [...] Manole dictează la roman. Maria, așezată la biroul obișnuit, la masa de mâncare, [...] așteaptă cu tocul atent, dar cu gândurile ei personale duse dincolo de manuscris, dincolo de oraș și parcă de lume.

Câteva clipe de pauză. Manole se plimbă, Maria așteaptă.

MANOLE (care, dincolo de preocuparea lui actuală – romanul – are cugetul greu din cauza Mariei și a legitimei sale tristeți, se oprește în fața ei și, văzând că se gândește „departe”, zice cu blândețe): Ai ostenit?

Tudor Mușatescu, *Trenurile mele*

Notă

Pentru **conținut**, vei primi 6 puncte, iar pentru **redactare**, vei primi 4 puncte (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, răspunsul trebuie să aibă minimum 50 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți *particularități de construcție a unui personaj într-un text narativ studiat*, aparținând lui Marin Preda.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

- prezentarea statutului social, psihologic, moral etc. al personajului ales;
- evidențierea unei trăsături a personajului ales, prin două episoade/secvențe comentate;
- analiza a două elemente de structură, de compoziție și/sau de limbaj ale textului narativ studiat, relevante pentru construcția personajului ales (de exemplu: acțiune, conflict, modalități de caracterizare, relații temporale și spațiale, incipit, final, tehnici narative, registre stilistice, limbaj etc.).

Notă

Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru **conținutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare reper).

Pentru **redactarea** eseului, vei primi **12 puncte** (existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; abilități de analiză și de argumentare – 3 puncte; utilizarea limbii literare – 2 puncte; ortografia – 2 puncte; punctuația – 2 puncte; așezarea în pagină, lizibilitatea – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseu trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

Examenul național de bacalaureat 2025

Proba E. a)

Limba și literatura română

BAREM DE EVALUARE ȘI DE NOTARE

Varianta 6

Filiera teoretică – Profilul umanist; Filiera vocațională – Profilul pedagogic

- Se punctează orice modalitate de rezolvare corectă a cerințelor.
- Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit în barem. Nu se acordă fracțiuni de punct.
- Se acordă zece puncte din oficiu. Nota finală se calculează prin împărțirea la zece a punctajului total acordat pentru lucrare.

SUBIECTUL I

(50 de puncte)

A. (30 de puncte)

Notă: Punctajul pentru formularea răspunsurilor în enunțuri și pentru corectitudinea exprimării, respectarea normelor de ortografie și de punctuație se acordă în cazul în care răspunsul dezvoltă subiectul propus, chiar dacă acesta nu este corect sau complet.

1. indicarea sensului din text al cuvântului dat (de exemplu: faimă etc.) și al secvenței date (de exemplu: iarăși etc.) – 2 puncte + 2 puncte; formularea răspunsului în enunț/enunțuri – 1 punct; corectitudinea exprimării, respectarea normelor de ortografie și de punctuație – 1 punct

6 puncte

Notă: Scrierea fără ghilimele a cuvântului care indică sensul așteptat ca răspuns nu se consideră greșeală.

2. menționarea numelor celor doi traducători ai poeziilor lui Francis Jammes (Ion Pillat și N. I. Herescu) – 2 puncte + 2 puncte; formularea răspunsului în enunț – 1 punct; corectitudinea exprimării, respectarea normelor de ortografie și de punctuație – 1 punct

6 puncte

3. precizarea unei pasiuni a scriitorului Ion Pillat (de exemplu: călătoria etc.) – 2 puncte; justificarea răspunsului cu o secvență semnificativă din text (de exemplu: *Este, poate, unul dintre singurii scriitori din vremea lui care a călcat cel mai mult țara pas cu pas* etc.) – 2 puncte; formularea răspunsului în enunț/enunțuri – 1 punct; corectitudinea exprimării, respectarea normelor de ortografie și de punctuație – 1 punct

6 puncte

4. explicarea motivului pentru care Virgil Carianopol cumpără volumul *Scrisori către Plante*: precizarea motivului (de exemplu: pentru a-l oferi lui Ion Pillat etc.) – 2 puncte; explicare nuanțată – 2 puncte/încercare de explicare – 1 punct; formularea răspunsului în enunț/enunțuri – 1 punct; corectitudinea exprimării, respectarea normelor de ortografie și de punctuație – 1 punct

6 puncte

5. – prezentarea opiniei lui Ion Pillat despre traduceri, așa cum reiese din textul dat: precizarea opiniei (de exemplu: traducerile sunt necesare etc.) – 2 puncte; prezentare adecvată și nuanțată – 2 puncte/încercare de prezentare – 1 punct

4 puncte

– respectarea precizării privind numărul de cuvinte – 1 punct; corectitudinea exprimării, respectarea normelor de ortografie și de punctuație – 1 punct

2 puncte

B. (20 de puncte)

– formularea unei opinii față de problematica pusă în discuție (de exemplu: Consider că relațiile interumane sunt influențate de existența unor preocupări comune. etc.)

1 punct

– câte 2 puncte pentru enunțarea oricăror două argumente adecvate opiniei formulate: enunțare clară, în concordanță cu opinia formulată – 2 p.; încercare de enunțare – 1 p.

2 x 2 puncte = 4 puncte

– câte 2 puncte pentru dezvoltarea corespunzătoare a fiecăruia dintre cele două argumente enunțate: dezvoltare clară, nuanțată – 2 p.; încercare de dezvoltare, schematism – 1 p.

2 x 2 puncte = 4 puncte

– valorificarea textului în dezvoltarea oricărui argument – 3 p./simpla citare a unor secvențe din text – 1 p.; raportarea la experiența personală sau culturală în dezvoltarea oricărui argument – 1 p.

3 puncte + 1 punct = 4 puncte

– formularea unei concluzii pertinente

1 punct

– utilizarea corectă a conectorilor în argumentare: utilizare adecvată – 2 p.; utilizare parțial adecvată – 1 p.

2 puncte

– respectarea normelor limbii literare (0 – 1 greșeli lexicale sau morfo-sintactice – 1 p.; 2 sau mai multe greșeli – 0 p.)

1 punct

– respectarea normelor de ortografie și de punctuație (0 – 1 greșeli – 1 p.; 2 sau mai multe greșeli – 0 p.)

1 punct

– așezarea în pagină, lizibilitatea

1 punct

– respectarea precizării privind numărul minim de cuvinte

1 punct

În vederea acordării punctajului, textul trebuie să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al II-lea

(10 puncte)

Conținut – 6 puncte

- prezentarea rolului notațiilor autorului în fragmentul dat
 - precizarea rolului notațiilor autorului (de exemplu: facilitarea transpunerii scenice/indicarea detaliilor scenografice/caracterizarea personajului etc.) **2 puncte**
 - prezentare adecvată și nuanțată – 4 puncte; prezentare ezitantă – 2 puncte; încercare de prezentare – 1 punct **4 puncte**

Redactare – 4 puncte

- utilizarea limbii literare **1 punct**
- logica înlănțuirii ideilor **1 punct**
- ortografia (0 – 1 greșeli – 1 punct; 2 sau mai multe greșeli – 0 puncte) **1 punct**
- punctuația (0 – 1 greșeli – 1 punct; 2 sau mai multe greșeli – 0 puncte) **1 punct**

În vederea acordării punctajului pentru redactare, răspunsul trebuie să aibă minimum 50 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Conținut – 18 puncte

- prezentarea statutului social, psihologic, moral etc. al personajului ales **6 puncte**
 - prezentare adecvată și nuanțată – 6 puncte/prezentare ezitantă – 3 puncte/încercare de prezentare – 1 punct
- evidențierea unei trăsături a personajului ales, prin două episoade/secvențe comentate **6 puncte**
 - menționarea oricărei trăsături a personajului ales – 2 puncte
 - ilustrarea trăsăturii menționate prin două episoade/secvențe comentate – 2 puncte + 2 puncte = 4 puncte; simpla numire a unor episoade/secvențe sau tendința de rezumare – 1 punct + 1 punct = 2 puncte
- câte 3 puncte pentru analiza oricăror două elemente de structură, de compoziție și/sau de limbaj ale textului narativ studiat, relevante pentru construcția personajului ales **2 x 3 puncte = 6 puncte**
 - analiza fiecărui element ales, justificând relevanța acestuia pentru construcția personajului – 3 puncte/analiza fiecărui element, fără justificarea relevanței – 2 puncte/abordarea schematică, fără justificarea relevanței – 1 punct

Redactare – 12 puncte

- existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere **1 punct**
- logica înlănțuirii ideilor **1 punct**
- abilități de analiză și de argumentare **3 puncte**
 - relație adecvată între idei, între idei și argumente, formulare de judecăți de valoare relevante – 3 puncte; relație parțial adecvată între idei, între idei și argumente, formulare de judecăți de valoare parțial relevante – 2 puncte/schematism – 1 punct
- utilizarea limbii literare (stil și vocabular potrivite temei, claritate a enunțului, varietate a lexicului, sintaxă adecvată – 2 puncte; vocabular restrâns, monoton – 1 punct) **2 puncte**
- ortografia (0 – 1 greșeli – 2 puncte; 2 greșeli – 1 punct; 3 sau mai multe greșeli – 0 puncte) **2 puncte**
- punctuația (0 – 1 greșeli – 2 puncte; 2 greșeli – 1 punct; 3 sau mai multe greșeli – 0 puncte) **2 puncte**
- așezarea în pagină, lizibilitatea **1 punct**

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseul trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.